

1 Aralık 2025

Global Piyasalarda Gündem

- ✓ ABD Başkanı Donald Trump, faiz indirimlerini daha agresif biçimde uygulayacak bir isim aradığı Fed başkanlığı için tercihinin belli olduğunu söyleyerek yakında açıklama yapacağını belirtti. Trump'ın mevcut Başkan Jerome Powell'ı sık sık yeterince hızlı faiz indirmemekle eleştirmesi sonrası gözler Beyaz Saray Ekonomi Konseyi Direktörü Kevin Hassett'e çevrilmiş durumda. Bloomberg'in aktardığı bilgilere göre Hassett, Powell'ın yerine geçmesi beklenen en güçlü aday konumunda. Beyaz Saray ekonomik danışmanı Kevin Hassett, Başkan Donald Trump tarafından seçilmesi halinde Fed'in bir sonraki başkanı olarak görev yapmaktan memnun olacağını söyledi. Trump'ın Hassett'i desteklediği ve faiz indirimlerine açık bir başkan görmek istediği belirtilirken, Hassett isminin öne çıkması 10 yıllık tahvil faizini kısa süreliğine %4'ün altına çekti. Hazine Bakanı Scott Bessent, Trump'ın adayını Noel'den önce açıklayabileceğini söylerken, Christopher Waller, Michelle Bowman, Kevin Warsh ve BlackRock yöneticisi Rick Rieder de diğer seçenekler arasında yer alıyor.
- ✓ Trump, Venezuela üzerindeki hava sahasının kapalı olduğunu ilan ederek Caracas yönetimiyle gerilimi tırmandırdı ve kara hedeflerine yönelik olası operasyon sinyallerini güçlendirdi. Trump'ın paylaşımı, Maduro ile geçen hafta yaptığı telefon görüşmesinin ardından gelirken, Federal Havacılık İdaresi yalnızca ABD uçaklarına yönelik bir uyarı yayınlayarak ülkede artan askeri hareketlilik nedeniyle dikkatli olunmasını istedi ve uluslararası havayolları da bu uyarı sonrası ek uçuş iptallerine gitti. Venezuela hükümeti açıklamayı "sömürgecilik" olarak nitelendirir ve "uluslararası hukuka aykırı" olduğu gerekçesiyle kınarken, ABD'de bulunan Venezuela'lı göçmenlerin, ABD tarafından uçakla Venezuela'ya geri gönderilmesine yönelik geri gönderme uçuşlarının durdurulduğunu açıkladı. Öte yandan Washington, Maduro'nun af talepleri ve görevden ayrılmasına yönelik baskıların artması, Maduro giderse saldırıya gerek kalmayabileceğine işaret ediyor. ABD'nin Karayipler'de hava operasyonlarını desteklemek için askeri varlığını genişlettiği, Dominik Cumhuriyeti ve Tobago'da altyapı erişimi sağladığı ve bölgeye uçak gemisi, F-35 savaş uçakları ile insansız hava araçları konuşlandırdığı belirtiliyor.
- ✓ Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, iki ülke arasındaki yakınlaşmanın derinleşmesiyle birlikte Çin vatandaşlarına vizesiz giriş imkanı tanıyan kararı imzaladı. Karara göre Çin vatandaşları pazartesiden itibaren iş ve turizm amaçlı olarak Rusya'ya 30 güne kadar vizesiz giriş yapabilecek. Uygulama 14 Eylül 2026'ya kadar geçerli olacak. Ancak gazeteciler ve öğrenciler gibi bazı kategoriler için vize zorunluluğu devam edecek. Putin, Eylül ayında yaptığı açıklamada bu adımın, Pekin'in Rus vatandaşlarına geçici olarak vizesiz giriş hakkı tanımasına karşılık olarak planlandığını belirtmişti.

Global Piyasalarda Gündem

- ✓ ABD ve Ukrayna yetkilileri pazar günkü barış görüşmelerini verimli olarak nitelendirdi. Görüşmede seçim takvimleri, olası toprak takasları ve güvenlik garantileri gibi kritik başlıklar ele alındı. Dışişleri Bakanı Marco Rubio, sürecin karmaşık olduğunu ancak ilerleme sağlandığını söyledi. Toplantıya Andriy Yermak'ın yerine geçen Rustem Umerov başkanlık etti ve görüşmeleri "üretken" olarak tanımladı. ABD'li yetkililere göre Ukrayna'da seçim yapılması, bazı bölgelerde toprak düzenlemeleri ve Ukrayna'ya verilecek güvenlik güvenceleri masadayken, Rusya'nın işgal ettiği bölgeler için uluslararası tanıma talebini sürdürüp sürdürmeyeceği belirsiz. Jared Kushner ve Steve Witkoff'un pazartesi Moskova'ya giderek süreci devam ettireceği açıklandı. Putin'in ciddi müzakerelere hazır olduğunu söylemesine karşın, Ukrayna'nın doğudaki bazı bölgelerden çekilmesi şartını yinelemesi barış sürecinin en büyük engeli olmaya devam ediyor.
- ✓ ABD'nin Nisan ayında açıkladığı gümrük tarifelerinin küresel ticareti sert şekilde daraltacağı öngörülmüştü ancak, büyük teknoloji şirketlerinin 2025 boyunca yaptığı dev yapay zeka yatırımlarının bu etkiyi önemli ölçüde dengelediği görülüyor. Amazon, Google, Meta ve Microsoft'un toplam yaklaşık 400 milyar\$'lık sermaye harcaması küresel büyüme tahminlerini yukarı çekerken, yapay zeka altyapısına yönelik talep özellikle ABD, Çin, Tayvan, Güney Kore ve Hollanda gibi tedarik zincirinin kritik halkalarına yoğunlaştı. Bu süreçte Tayvan'ın büyüme beklentisi %4,4'ten %7'ye yükselirken, Güney Kore ve ASML'nin bulunduğu Hollanda da yapay zeka kaynaklı dış talep artışından fayda sağladı. Buna karşın gümrük tarifelerinin etkisi ertelenmiş olabilir, kimi görüşlere göre gümrük tarifeleri öncesinde yapılan stokların tükenmesiyle, önümüzdeki dönemde tüketiciye yansıyan maliyetlerde artış ve ihracatta daralma görülebilir. Dünya Ticaret Örgütü'nün (WTO) 2026 ticaret büyüme tahminini %1,8'den %0,5'e indirmesi de bu riskleri yansıtıyor. Almanya'nın genişlemeci politikalara yönelmesi, Japonya'nın 135 milyar\$'lık teşvik paketi ve ABD'de vergi indirimlerinin uzatılmasının ithalatı canlı tutma potansiyeli küresel ekonomiyi 2026'da destekleyebilir, ancak bunun sürdürülebilir olması yapay zeka harcamalarının hız kesmemesine bağlı.

1 Aralık 2025

Global Piyasalarda Gündem

- ✓ **Elon Musk**'ın Teksas'taki Snailbrook adlı şirket kasabasında yürüttüğü genişleme planları bölgede büyüyen etkiyi ve tartışmaları yeniden gündeme getiriyor. SpaceX için kurduğu yarı-özerk Starbase'de olduğu gibi Musk, Bastrop County'de de kendi kurallarını oluşturduğu büyük bir yerleşke inşa ediyor. Snailbrook bugün Boring Company, X ve SpaceX tesislerini barındırırken, yeni belgeler çalışanlar için 20'den fazla ev, bir bilim merkezi, spor salonu ve çeşitli sosyal alanların daha planlandığını gösteriyor. Musk'ın şirketi bölgede hızlı büyürken izin eksikleri, atık su ihlalleri ve vergi istisnası talepleri nedeniyle yerel yönetimle sık sık karşı karşıya geldi. Boring Company bugüne kadar yaklaşık 9,000\$ ceza ödedi ve bazı vergilerden muaf tutulmak için agresif girişimlerde bulundu. Buna rağmen şirket, toplumla ilişkileri yumuşatmak için arazi bağışları ve sosyal projeler öneriyor. Diğer yandan bölge sakinleri, artan nüfus ve sanayi faaliyetlerinin Colorado Nehri'nde kirlilik yarattığını ve altyapı üzerindeki baskıyı artırdığını belirterek Snailbrook'un çok hızlı büyüdüğünü düşünüyor.
- ✓ **Nvidia'nın** çip tasarım yazılımları üreten **Synopsys'e** 2 milyar dolarlık yatırım yapması, şirketin yapay zeka ekosistemindeki stratejik ortaklıklarını genişlettiğini gösteriyor. **Nvidia**, hisse başına 414,79\$ seviyesinden alımı gerçekleştirdi. Bu adım, **Nvidia'nın** OpenAI, CoreWeave ve hatta rakip Intel gibi şirketlere yaptığı yatırımların devamı niteliğinde. Ancak bu yaygın yatırım dalgası **Nvidia'nın** müşterilerine dolaylı finansman sağladığı ve değerlemeleri şişirdiği yönünde tartışmaları da artırıyor. **Synopsys** ise elektronik bileşen tasarımında kullanılan yazılımlar alanında dünyanın en büyük oyuncularından biri olarak **Nvidia'nın** çip tasarım süreçlerinde önemli bir mühendislik ortağı konumuna geliyor. **Synopsys** haber sonrası seans öncesi işlemlerde %8'e yakın yükseldi.
- ✓ Kanadalı madencilik şirketi **Barrick Mining Corp.**, operasyonel sorunlar ve maliyet artışlarıyla mücadele ederken Kuzey Amerika altın varlıkları için halka arz seçeneğini masaya yatırıyor. Yönetim kurulu, Nevada Gold Mines ve Pueblo Viejo'daki ortak girişim paylarının yanı sıra Nevada'daki tamamen **Barrick'e** ait Fourmile keşfini içerecek bir birimin halka arzını araştırması için yönetime oybirliğiyle yetki verdi. Yeni şirketin azınlık hissesi borsaya kote edilerek değer yaratılması hedefleniyor. Ayrıca **Barrick**, Mali hükümetiyle Loulo ve Gounkoto madenlerine ilişkin tüm anlaşmazlıkları çözen bir uzlaşmaya vardı. Suçlamalar düşürülürken gözaltındaki dört çalışanın serbest bırakılması ve operasyonel kontrolün şirkete iadesi kararlaştırıldı, böylece Afrika operasyonlarındaki hukuki belirsizlikler de azaltılmış oldu.

Global Piyasalarda Gündem

- ✓ **Amazon** ve **Google**, artan kesintisiz bağlantı ihtiyacına yanıt vermek amacıyla ortak geliştirdikleri yeni çoklu bulut ağ hizmetini duyurdu. Yeni çözüm, müşterilerin iki şirketin bulut platformları arasında haftalar yerine dakikalar içinde özel ve yüksek hızlı bağlantı kurmasına imkan tanıyor. Bu hamle, 20 Ekim'deki AWS kesintisinin Snapchat ve Reddit dahil binlerce uygulamayı çevrimdışı bırakmasının ardından geldi. Parametrix'e göre bu kesinti ABD şirketlerine 500–650 milyon\$ maliyete yol açmıştı. Bu hizmet, **Amazon'un** çoklu bulut bağlantı sistemi ile **Google'ın** bulutlar arası bağlantı altyapısını bir araya getiriyor. Böylece iki bulut arasında veri aktarmak, uygulama taşımak ve sistemleri birbirine bağlamak çok daha hızlı ve sorunsuz hale geliyor. AWS ve Google yöneticileri bu işbirliğinin çoklu bulut bağlantısında önemli bir paradigma değişimi olduğunu belirtirken, Salesforce ilk kullanıcılar arasında yer aldı.
- ✓ **TotalEnergies**, Nijerya açıklarında yürütülen iki petrol ve gaz arama projesindeki payının bir kısmını **Chevron'a** devredeceğini açıkladı. **Chevron'un** iştiraki **Star Deep Water Petroleum**, Batı Delta havzasındaki PPL 2000 ve PPL 2001 ruhsatlarında %40 pay alırken, **TotalEnergies** %40 payını koruyarak operatörlüğü sürdürecektir. Bu işlem, **TotalEnergies'in** yılın başında **Chevron'un** ABD açık deniz arama sahalarında %25 pay aldığı anlaşmanın devamı niteliğinde görülüyor. Şirket, ortaklığın Nijerya'ya genişlemesinin yeni kaynak potansiyelini açabileceğini belirtirken, anlaşmanın düzenleyici onaylara tabi olduğu ve finansal detayların açıklanmadığı bildirildi.